



WOJEWODA  
WARMIŃSKO-MAZURSKI  
Artur Chojecki

PS-II.431.1.8.2019

**Pani Elżbieta Świgoń**  
**Kierownik Gminnego Ośrodka**  
**Pomocy Społecznej w Kozłowie**  
**ul. Nidzicka 31**  
**13-124 Kozłowo**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

### **WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozłowie,  
- REGON: 004456837,  
- NIP: 745-12-32-302,  
mieszczącym się w Kozłowie, ul. Nidzicka 31, 13-124 Kozłowo.  
(akta kontroli str. 13-15)

W kontrolowanym okresie tj. od 1 października 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli oraz w okresie prowadzenia kontroli, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kozłowie kierowała Pani Elżbieta Świgoń, której powyższe stanowisko powierzono Zarządzeniem Nr 43/2007 Wójta Gminy Kozłowo z dnia 30 lipca 2007 r.  
(akta kontroli str. 16)

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Aneta Łapińska – inspektor wojewódzki w Oddziale Zabezpieczenia Społecznego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 28/2019 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.588.2019 z dnia 13 czerwca 2019 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego,
- Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Oddziale Zabezpieczenia Społecznego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.589.2019 z dnia 13 czerwca 2019 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego.

*(akta kontroli str. 1-2)*

Termin kontroli: 21 czerwca – 5 lipca 2019 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 2/2019 w dniu rozpoczęcia kontroli.

W kontrolowanym okresie nie było kontroli prowadzonych przez inne organy w powyższym zakresie.

Zakres kontroli:

*- przedmiot kontroli:*

Ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

*- okres objęty kontrolą:*

od 1 października 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3, art.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art 28 ust.1pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2017, poz. 2234 ze zm.) w związku z art. 29 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r., poz. 1851 ze zm.).

***Na podstawie ustaleń kontroli (akta kontroli str. 1-102) działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozłowie w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie***

## **I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą**

Gminę Kozłowo na koniec grudnia 2018 r. zamieszkiwało 6 099 mieszkańców. Do świadczenia wychowawczego uprawnionych było 917 osób.

*(akta kontroli str. 17-18)*

Z pisemnej informacji Kierownika GOPS wynika, że wydatki w IV kwartale 2018 r. na obsługę świadczeń wychowawczych wyniosły:

- z rozdziału 85501 – 13 079,66 zł,
- z środków własnych gminy – 0 zł.

W analogicznym okresie 2017 r. było to:

- z rozdziału 85501 – 23 115,33 zł,
- z środków własnych gminy – 0 zł.

*(akta kontroli str. 19)*

Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jest Wójt Gminy Kozłowo. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy, zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie na podstawie upoważnień udzielonych przez Wójta Gminy Kozłowo:

- Kierownikowi GOPS w Kozłowie Zarządzeniem Nr 24 z dnia 22 marca 2016 r.,
- referentowi ds. świadczeń rodzinnych, zatrudnionemu w GOPS w Kozłowie Zarządzeniem Nr 70 z dnia 14 listopada 2016 r.

*(akta kontroli str. 20-21)*

Swoją działalność GOPS wykonuje na podstawie Statutu, przyjętego w drodze Uchwały Nr XIX/130/2016 Rady Gminy w Kozłowie z dnia 30 marca 2016 r., zmienionego Uchwałą Nr XXX/216/2017 Rady Gminy w Kozłowie z dnia 10 lutego 2017 r.

*(akta kontroli str. 22-28, str. 29)*

W § 3 pkt 23 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozłowie zapisano zadanie Ośrodka wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

*(akta kontroli str. 24)*

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny jednostki przyjęty Zarządzeniem Nr 4/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozłowie z dnia 2 stycznia 2018 r. i zmieniony Zarządzeniami Kierownika GOPS:

- Nr 13/2018 z dnia 23 kwietnia 2018 r.,
- Nr 20/2018 z dnia 29 czerwca 2018 r.

*(akta kontroli str. 30-52, str. 53-54, str. 55)*

Ustalono, że na dzień rozpoczęcia kontroli Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozłowie był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

Regulamin w § 3 pkt 24 zawierał m.in. zapis dotyczący realizowanego przez Ośrodek, kontrolowanego zadania.

*(akta kontroli str. 32)*

Ponadto w § 5 ust. 1 oraz w § 11 ust. 2 przedstawiającym organizację wewnętrzną Ośrodka, znalazł się zapis określający stanowiska pracy Referatu Świadczeń Rodzinnych (*w tym ds. świadczeń wychowawczych*) i zadania poszczególnych pracowników.

*(akta kontroli str. 33, str. 40)*

Kierownik GOPS przedstawiła pisemną informację dotyczącą zatrudnienia pracownika realizującego kontrolowane zadanie, w tym o sposobie finansowania zajmowanego przez niego stanowiska.

W trakcie kontroli kierownik jednostki przedstawiła też zakres czynności pracownika merytorycznego.

W powyższym obszarze nie wniesiono zastrzeżeń.

*(akta kontroli str. 56, str. 57-60)*

W kontrolowanym okresie pracownik merytoryczny wykonujący kontrolowane zagadnienia, zgodnie z załączonymi certyfikatami uczestniczył w szkoleniach ściśle związanych z podwyższaniem stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych na zajmowanym stanowisku.

*(akta kontroli str. 61-62, str. 63-68)*

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą.

GOPS mieści się w budynku, którego administratorem jest Urząd Gminy w Kozłowie. Ośrodek zajmuje pomieszczenia na I piętrze, do których prowadzą schody. Cyt. „W roku 2013 w ramach <Programu wyrównywania różnic między regionami>, ogłoszonego przez PFRON zrealizowano projekt wykonania pochylni dla osób niepełnosprawnych”.

W strukturze organizacyjnej jednostki wyodrębniono Referat Świadczeń Rodzinnych ze stanowiskami do obsługi: świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz świadczeń wychowawczych. Taki schemat nie powoduje nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie narusza norm zatrudnienia pracowników socjalnych, określonych w przepisach o pomocy społecznej (*art. 11 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*). Pracownicy merytoryczni zatrudnieni na powyższych stanowiskach zajmują odrębny pokój. Stanowiska pracy wyposażono w niezbędny sprzęt biurowy. W pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników merytorycznych znajdują się zabezpieczone szafy aktowe z dokumentacją.

Ponadto, cyt. „GOPS dysponuje salą, w której istnieje możliwość przeprowadzenia indywidualnej rozmowy z klientem”

(akta kontroli str. 17-18)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń wychowawczych przyjmowane są przez pracownika merytorycznego w Referacie Świadczeń Rodzinnych. Są one ewidencjonowane oraz opatrywane datą wpływu. Wnioski elektroniczne są drukowane i rejestrowane w rejestrze, tak samo jak wnioski złożone papierowo. Korespondencja wychodząca jest rejestrowana w pocztowej książce nadawczej GOPS, a pisma wpływające odnotowywane w książce korespondencji i przekazywane do dekretacji kierownikowi jednostki.

(akta kontroli str. 69)

Kierownik GOPS pisemnie poinformowała, że dokumentację klientów Ośrodka przechowuje się w zabezpieczonych szafach. Akta spraw, dotyczące świadczeń wychowawczych wpinane są do segregatorów chronologicznie, zgodnie z datą wpływu.

(akta kontroli str. 70)

Ze względu na oszczędności decyzje przyznające prawo do świadczeń wydawane są w większości w siedzibie GOPS w Kozłowie.

(akta kontroli str. 71)

W pisemnej informacji, dotyczącej prowadzonych ewidencji i rejestrów, Kierownik Ośrodka wyjaśniła, że pracownik merytoryczny ds. świadczeń wychowawczych korzysta głównie z programu użytkowego „Rodzina 500 Plus”, a pomocniczo prowadzone są w wersji papierowej następujące rejestry:

- wniosków o ustalenie uprawnień do świadczeń wychowawczych,
- decyzji odmownych,
- decyzji o świadczeniach nienależnie pobranych.

(akta kontroli str. 72)

W związku pisemną informacją, otrzymaną w czasie kontroli oraz zgodnie z zapisami w Rozdziale VIII Regulaminu Organizacyjnego na temat zasad przyjmowania, załatwiania indywidualnych spraw oraz skarg i wniosków wiadomo, że kierownik kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie przyjmuje od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30-15.30.

Pracownicy przyjmują zainteresowanych w godzinach pracy GOPS, tj. w godzinach 7.30-15.30.

(akta kontroli str. 47, str. 73)

W okresie objętym kontrolą do GOPS w Kozłowie nie wpłynęła żadna skarga na działania Ośrodka w zakresie realizacji świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 74)

Z przedstawionej zespołowi kontrolnemu dokumentacji wynika, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie podpisał umowę licencyjną z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Spółka z o. o w Koszalinie na korzystanie z oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych.

Tym samym w kontrolowanym okresie w Ośrodku obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym kontrolującym przedstawiono informacje dotyczące opłat dokonywanych za licencję na oprogramowanie do obsługi świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 75-88, str. 89-91)

## II. 2 Ustalenia z podjętych działań kontrolnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie przyjął 490 wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia wychowawczego, w tym dotyczących:

- świadczeń wychowawczych na pierwsze dziecko i kolejne dzieci - **376**
- świadczeń wychowawczych na drugie i kolejne dziecko - **114**

(akta kontroli str. 92)

W kontrolowanym okresie odnotowano 3 wnioski pozostawione bez rozpatrzenia.

(akta kontroli str. 92, tabela- poz. 3)

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy przyznania kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 35 spraw**, w których wszczęto postępowania administracyjne, zakończone wydaniem **42 decyzji**.

(akta kontroli str. 93-98)

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

a) 25 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:

- 11 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze i kolejne dziecko (w rozumieniu ustawy)

Wszystkie postępowania dotyczyły przyznania przedmiotowych świadczeń na pierwsze i kolejne dziecko w rodzinie. Dwa przypadki dotyczyły przyznania świadczeń na niecały okres świadczeniowy z powodu ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

(akta kontroli str. 93)

- 10 spraw w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie.

Dwa spośród wszystkich analizowanych wniosków wpłynęło drogą elektroniczną.

(akta kontroli str. 94)

- 4 sprawy, w których składzie rodziny jest tylko jeden rodzic.

W powyższych sprawach, zgodnie z ustawowymi wymogami odnotowano: odpisy wyroków sądu ustalające alimenty od drugiego z rodziców oraz akt zgonu. Jedno postępowanie, spośród wszystkich skontrolowanych spraw w powyższym zakresie dotyczyło rodzica posiadającego prawo do podwyższonego kryterium dochodowego w związku z orzeczeniem o niepełnosprawności dziecka.

(akta kontroli str. 98)

- 1 sprawa, w której dokonano zmiany formy wypłaty świadczenia z pieniężnej na rzeczową.

W pisemnej informacji Kierownik Ośrodka poinformowała, że: *cyt.* „W kontrolowanym okresie nie stosowano zamiany świadczenia wychowawczego z formy pieniężnej na formę rzeczową”.  
(akta kontroli str. 101)

**b) 4 sprawy** związane z wydaniem decyzji odmownych na cały okres świadczeniowy lub przyznanych na niecały okres świadczeniowy np. z powodu ukończenia 18 r.ż., sprawowania opieki naprzemiennej

W trzech skontrolowanych postępowaniach wydano decyzje odmowne oraz jedną odmowno-przyznającą (odmówiono świadczeń na pierwsze dziecko i przyznano świadczenia na drugie). Powodem odmowy świadczeń było przekroczenie kryterium dochodowego.  
(akta kontroli str. 96)

**c) 4 sprawy** związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian w rodzinie, mających wpływ na prawo do świadczeń.

W dwóch przypadkach decyzje administracyjne zostały uchylone na wniosek strony.  
W pozostałych dwóch

W trzech przypadkach przyczyną zmiany decyzji było wszczęcie postępowania na skutek zmiany sytuacji ekonomicznej rodziny – przekroczenie kryterium dochodowego w związku z podjęciem pracy przez rodzica, a w konsekwencji utrata prawa do świadczenia na pierwsze i jedyne dziecko.  
(akta kontroli str. 97)

**d) 2 sprawy** związane z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu.  
(akta kontroli str. 99-100)

W poddanych analizie postępowaniach administracyjnych stwierdzono, że dotyczą one pobrania przez strony nienależnych świadczeń, w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego, w wyniku uzyskania dochodu w związku z podjęciem zatrudnienia przez członka rodziny.  
(akta kontroli str. 99)

Z informacji sporządzonych przez kierownika jednostki wynika, że kwota nienależnie pobranych świadczeń w kontrolowanym okresie wynosiła 4.000,00 zł. Do dnia kontroli saldo nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami wyniosło 0,00 zł.  
(akta kontroli str. 99)

Z informacji, które przedstawiła Kierownik Ośrodka wynika też, że w kontrolowanym okresie nie dokonano rozłożenia na raty nienależnie pobranych świadczeń, ani też nie podjęto decyzji o rozłożeniu ich na raty.  
(akta kontroli str. 100, tab. 2 i tab. 3)

Kierownik GOPS w Kozłowie do dokumentacji kontrolnej dołączyła wyjaśnienie dotyczące formy wypłat świadczeń. Wynika z niego, że świadczenia wychowawcze wypłacane były w 99,06% przelewem na konta świadczeniobiorców, pozostałe wypłaty dokonywane są w formie gotówkowej. *(akta kontroli str. 102)*

W skontrolowanych sprawach nie odnotowano uchybień lub nieprawidłowości.

**Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.**

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Wojewoda  
Warmińsko-Mazurski**

Artur Chojecki